

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose šte. 7

Cena: Posamezna šte. L 30
Naročnina: Mesečno L 130
Za inozemstvo: Mesečno L 210
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 39

Gorica - 27. septembra 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

SVOBODA TISKA IN NEMORALNOST

Svoboda tiska je bila velika pridobitev, ki jo je izbojevala revolucija leta 1848. Mi Slovenci smo je bili deležni skoro nepretrgoma sto let do nastopa fašizma v Italiji in komunizma v Jugoslaviji. Ta dva sta vpeljala zopet cenzuro in preventivno dovoljenje za vsako tiskano knjigo, in sicer fašizem za vsako slovensko tiskano besedo, komunizem pa za vsako nekomunistično stvar. Fašizem je padel, komunizem se je usidral. Zato imamo danes neverjeten položaj, da smemo mi, ki smo skromna manjšina v Italiji, tiskati, kar se nam zdi, dočim v Sloveniji ne smemo ničesar razen tega, kar milostno dovolj režim. Take so diktature, ki se boje za svoj obstoj, zato je njihova prva stvar to, da omejijo tiskovno svobodo in z njo tudi svobodno širjenje idej.

KAJ JE SVOBODA TISKA

Pomen svobode tiska je namreč ravno v tem, da je dovoljeno ne moteno širjenje idej. Človek je svoboden, da misli, kar se mu zdi, in zato naj bo svoboden tudi v izražanju svojih misli z govorniško in tiskovno besedo. To načelo velja danes skoro brez izjeme v vsem zapadnem svetu. Italijanska republika je to načelo sprepela tudi v svojo ustavo in zato danes v Italiji nihče ne ovira tiskanja, izdajanja, širjenja knjig, časopisov in podobnega.

NJENE NEVARNOSTI

Toda stari modreci so vedno opozarjali: »Ne quid nimis«, ali po slovensko: »Kar je preveč, škoduje«. To se je izkazalo tudi z neomejeno tiskovno svobodo. Čeprav je načelo kot tako pametno in odobravanja vredno tudi za katoličana, se je vendar izkazalo, da preveč tiskovne svobode škoduje skupnosti, namsto da bi ji koristilo. Izkazalo se je namreč, da neomejena tiskovna svoboda postaja škodljiva, ker jo brezvestneži izrabljajo za širjenje nemoralnosti med ljudstvom in zlasti med mladino. Kakor vsako stvar tudi svoboda tiska nekateri izrabljajo za svoj osebni dobiček in na škodo skupnosti. Zato se je na zapadu pod plaščem tiskovne svobode razvil nemoralni časopisje, kot ga v zgodovini najbrž ne poznamo. V Ameriki, Franciji in sedaj tudi v Italiji imamo vedno več posebno ilustriranih časopisov in brošur, ki jim je glavni namen, širiti pohotnost in vzbujati človeške nagone. Ker slaba stvar najde vedno tudi odjemalca, imajo tudi časopisi svoj stalen krog bralcev in kupovalcev, ki se vedno bolj širi, zakaj zlo je nalezljivo kakor kuga.

KAKO JIH PREPREČITI?

Ta stvar je zavezala že tolik obseg, da javne oblasti ne morejo več biti tiho. Kljub načelu o tiskovni svobodi iščejo, kako bi prišli temu zlu v okom. Pri tem si pomagajo eni tako drugi drugače. V Združenih državah je prav zadnje mesece izšel poseben zakon, tako zvan Eisenhauerjev zakon, ki prepoveduje uvažanje nemoralnih stvari. Vrhovno poveljstvo vojske Združenih držav je pa prav pred kratkim prepovedalo celo vrsto revij in časopisov, da jih ne smejo širiti po kasarnah med ameriškimi vojniki na Daljnem Vzhodu, češ da so škodljive za njih moralno. Seznan obseg kar 59 takih revij in časopisov. Sedaj se sliši, da že tudi drugod zahtevajo slične prepovedi, kot jih je izdal Eisenhower. V Italiji o zadevi zelo debatirajo, ker se pripravljajo nov tiskovni zakon, ki bo moral zavzeti stališče tudi v tem oziru. Kongres italijanskih pravnikov, ki se je te dni zaključil

v Perugi, je razpravljal tudi o tem ter zavzel stališče, da vlada ne sme vpeljati nobene preventivne cenzure, vsako omejevanje tiskovne svobode da mora biti zaupano sodni oblasti, vsekakor pa da je treba pravočasno zatreti nemoralne tiskovine.

»L'Osservatore Romano«, ki o tem poroča, se vprašuje: Kako bo sodna oblast pravočasno zatrla širjenje nemoralnih grdobj, če pa ne sme nastopiti brez pravnega postopka, kar zahteva vedno precej časa? Medtem se tiskovina lahko že silno razširi in povzroči zlo, ki ga sodnik hoče preprečiti. Zato isti list predlaga različne druge rešitve.

STARSI, NA VAS LEŽI ODGOVORNOST

Mi tu ne bomo iskali, kako naj se ta zadeva reši. Hoteli smo le opozoriti, da so danes odgovorni možje na svetu silno zaskrbljeni, ker se svoboda tiska izrablja v tako grde dobičarske namene in v pohujševanje širokih ljudskih plasti. Tu ne gre več samo za papeža in škofe, temveč za predsednika Združenih držav in vrhovno vojaško poveljstvo, za italijanske najboljše pravnike in številne druge ljudi po svetu, brez ozira na vero in politično prepričanje. Tem bolj bi morali biti zaradi tega zaskrbljeni katoliški starši. A zdi se, da niso. Zakaj italijanske, tudi najbolj nemoralne re-

vije najdeš že povsod, ne samo v izložbah po kioskih in po kavarniških mizah, temveč po vseh naših družinah. Najbolj jih prebirajo mlajše žene in dekleta. Te jih puščajo potem po mizah, da se pasejo ob njih še možje, starejši bratje in tudi mlajši bratje in sestre. Ženska sentimentalnost in mladostna radovednost najde v takih revijah posebno medico v hrano fantaziji in čustvom.

Starši, ali nimate toliko razsodnosti in poguma, da bi v svoji hiši napravili to, kar je napravilo ameriško vojaško poveljstvo v kasarnah?

SLABO NADOMESTITI Z DOBRIM

Toda, če bi ostali samo pri prepovedi, bi svoje delo slabo opravili. Treba je zato slabo nadomestiti z dobrim. Tudi to je mogoče. Predvsem naredimo to s tem, da podpremo naše slovenske katol. časopise in revije. Nikar misliti, da nimamo ničesar! »Katoliški misijoni« so revija, ki na svojem polju dosega katero koli tujo. »Duhovno življenje« in »Ave Marija« sta dobra verska ilustrirana mesečnika. »Vera in dom« ter »Pastirček« lahko zadovoljita vsak svoj krog bralcev.

Potem imamo še italijanske. Med indiferentnimi nekateri hvalijo »Ogigi«. Med pozitivno verskimi pa lahko izbiramo tednike »Alba«, »Gionia«, »Famiglia Cristiana«, »Orizzonti«. Za človeka dobre volje torej ni težko rešiti problema, kaj naj čita, če slabega ne sme.

Zanimiv razvoj sueške krize

Ker se je izjalovilo poslanstvo odbora petorice, ki so ga poslali s prve londonske konference v Kairo na pogajanje z Nasserjem, so tri zahodne velesile klicale drugo londonsko konferenco, na katero so povabile tistih 18 držav, ki so odobrile Dullesov načrt na prvi konferenci. Na njej naj bi ustanovili Združenih uporabnikov Sueš. prekop, ki bi moralo za lastnimi piloti pošiljati ladje članice skozi Suez in ukreniti potrebne kerake, ako bi jim Nasser prehod zabranil. Ameriški zunanji minister Dulles pa je sklenil upoštevati tudi vsak drug pameten predlog za boljše rešitev sueškega spora ter za prepričitev vojne. Takih predlogov je v Londonu kar deževalo in končno je na konferenci nastalo vse kaj drugega, kot so si sprva zamislili v Londonu in Parizu. Sprejeli so sicer izjavo o ustanovitvi Združenja, a to ima tako širok pravilnik, da je kakor harmonika, ki dopušča vse rešitve: pogajanja z Nasserjem, pritožbo na Združene narode in preusmeritev prometa iz Sueza preko Južne Afrike. Izključuje le uporabo sile. Drugače tudi ni bilo mogoče. Vsaka država je prišla v London s posebnimi nameni. Naravno je, da je zmagala najmočnejša med njimi, Amerika in z njo posredno Nasser. Dulles je imel pred očmi predvsem komunistično nevarnost in željo, da se vrne v Združene države z zagotovilom, da je preprečil vojno. To je tudi dosegel. Za Francijo, ki ima pred očmi Alžir, je bila najvažnejša obnoveitev njenega pojemajočega, odonosno izgubljenega ugleda v arabskem svetu. Če bi bil ponižan Nasser, ki je trenutno najmočnejši med arabskimi voditelji, bi imeli Francozi lažje delo v Alžiru. Velika Britanija, ki ima oči naperjene na Perzijski zaliv, je hotela utrditi svojo nadoblast po vsej poti, po kateri vozijo petrolejske ladje, ne da bi ji bilo treba poklekati pred Nasserjem ali preusmerjati promet okoli južne Afrike.

Velika Britanija in Francija sta

se bo odtrgal od komunistov ter se usmeril na Zahod, je Krščanska demokracija pripravljena upoštevati nov položaj. Proti sodelovanju pa so se izrekli don Sturzo, Scelba in Andreotti. Krščanska demokracija se bo morala odločiti na svojem prihodnjem kongresu v Trentu.

Hruščev v Jugoslaviji

Prvi tajnik sovjetske komunistične partije Hruščev je nenadno prišel na obisk v Jugoslavijo. Uradna poročila pravijo, da je prišel le za nekaj dni na oddih, toda dobro poučeni zahodni diplomati so mnenja, da Hruščev nikdar ne potuje brez posebnega namena. Če bi se hotel odpočiti, bi bil lahko ostal v prijatnem Sočiju ob Črnem morju. Zato mislijo, da je prišel na važne politične in gospodarske razgovore s Titom. Isti krogi so mnenja, da Hruščev zdaj ni v Beogradu posebne dobrodošel, ker je spravil jugoslovanske komuniste v veliko zadrego pred Zahodom. Ves svet že govori, da so se jugoslovanski komunisti skoro povsem vrnili v vzhodni tabor. Hruščev je s svojim obiskom to mnenje ojačil prav zdaj, ko mora ameriški predsednik Eisenhower odločiti, ali naj Jugoslavija še dobiva ameriško pomoč ali ne. Imel bo velike težave z ameriškim javnim mnenjem, čeprav bi rad prepričal, da bi Jugoslavija postala gospodarsko popolnoma odvisna od Sovjetov. Prav to pa bi očitno rad dosegel Hruščev. Dalje menijo, da bi Hruščev hotel izgladiti nekaj nesoglasij med jugoslovanskimi in sovjetskimi komunisti glede sovjetske politike v podložniških državah ter v Egiptu. V podložniških državah so Sovjeti po poznajanskem uporavnoveč močno napeli vajeti in celo v Sovjetski zvezi sami so popustili gonjo proti kvezi osebnosti in proti Stalinu. V Egiptu pa Sovjeti hujskajo Nasserja k nepopustljivosti, kar se ne strinja z jugoslovansko zamisljivo politiko o mirni koeksistenci. Tito in Hruščev sta imela torej dovolj snovi za razgovore, naj je bil njun namen tak ali drugačen.

Kitajski komunisti

V kitajski prestolnici Pekingu so imeli komunisti svoj kongres. Govorili so o »posebni kitajski poti v socializem«, kar pomeni, da se njihova notranja politika nekoliko razlikuje od sovjetske. Dalje so omenili težave, ki jih imajo s podjarmljenimi Tibetanci, ki se ne dajo zlepa ukrotiti. Pojasnili so tudi nekatere gospodarske težave in obljubili delavcem boljše plače. To bi bilo skrajno potrebno, ker imajo delavci kitajske države industrije slabše plače kot v katerikoli nekomunistični azijski državi. Priganjajo jih k udarniški delu, plačajo pa jim na mesec le 21 do 25 dolarjev, kar znese povprečno 14.000 lir na mesec. To je prava sramota, proti kateri so sindikati brez moči. Namesto da bi delavcem pomagali in jih pozvali k stavki, morajo podpirati politiko vlade, ker so podrejani vladajoči komunistični partiji, kateri morajo služiti. Komunistični sindikati se hinavsko borijo za delavske pravice le v nekomunističnih državah, v komunističnih državah pa morajo slepo služiti kapitalistu-državi!

Južna Tirolska

Precej prahu je dvignil govor, ki ga je imel v navzočnosti predsednika republike Gronchija notranji minister Tambroni pred zastopniki Južne Tirolske. Rekel je, da Italija izpolnjuje dogovor De Gasperi-

Molitev v oktobru

Pred nekaj leti sem poromal v Loreto. Reči moram, da sem šel skoraj z nekim strahom, ker sem zgubil vso vero v zgodovinsko zanesljivost stare legende, ki pravi, da je v Loretu hišica, v kateri naj bi bila živela Mati božja in katero naj bi bili angeli prenesli najprej na Trsat in končno v Loreto. Ko sem stopil v to malo hišico, v to malo Marijino svetišče, nad katerim se mogočno dviga velikanska bazilika, sem takoj spoznal, da sem stopil res v Marijino hišico. Ne v tisto, v kateri je ona živela, ampak v tisto, ki si jo je ona izbrala, da bo v njej delila svoje obilne milosti. Dolgo sem se pomudil v zakajeni hišici in sem daroval tam tudi sv. mašo. Nikoli ne bom pozabil vtisa, ki sem ga doživel: To podrti-jo si je Marija izbrala, da deli svoje milosti! V tej hišici se vedno znova in znova obnavlja čudež božje ljubezni: In Beseda je meso postala! Na oltar prihaja božji Sin in ob njem obhajilni mizi se neštivilni verniki družijo z Marijinim Sinom. Katera hišica naj bi bila bolj Marijina kakor ta?

Letos me je pot peljala v Lurd. Predno sem prišel do Lurda, sem obiskal še razna druga svetišča po Franciji, med temi Notre Dame v Parizu in krasno gotsko stolnico v Chartresu. Krasni spomeniki nekdanje slave in dokazi ljubezni do nebeske Matere! Neštivilni so obiskovalci teh spomenikov. Ko si si ogledal te človeške umtovore, nehote opazuješ obiskovalce. Na žalost se malokateri spomni, da je stopil v svetišče. Zdi se ti, da nisi več v cerkvi. Zatorej ni čudno, če si je Mati božja izbrala skriti kotiček v Lurdu in tja kliče svoje častilce. Pred zakajeno lurško votlino!

Pravijo in je tudi dokazano, da se tam godijo čudeži. Zakaj? Ker tam ljudje molijo in trpijo. Ker tja prinašajo svoje trpljenje. Vse, kar se dogaja v Lurdu, je en sam čudež. Ne morda velika zborovanja ali koreografske procesije, ampak vera, upanje in ljubezen, ki jih moreš opaziti posebno pri vseh tistih, ki smejo od zemeljskega življenja le malo več pričakovati. Človek bi kar ure in ure stal pred votlino in opazoval ta viden izraz krščanstva, ki se razodeva v molitvi, posebno v molitvi rožnega venca.

Kaj hoče od nas Marija? V Lurd, v Loreto in v Fatimi je dovolj jasno povedala. Hoče molitve in pokore. V času prevzetnosti nam kliče po preprostih otrocih ter v ponižnosti, naj se tudi mi ponižamo, kakor je to sama naredila. Le ta pot pelje do sreče, po kateri hrepeni človeško srce.

Mesec oktober nas kliče k molitvi rožnega venca.

Molimo ga radi!

Dr. L. Šk.

Gruber in da svojim državljanom ne more prepovedati, če se naseljujejo v južnotirolskih mestih. Napetost se je povečala zaradi obsodbe nekega avstrijskega državljana, ki je pred letom razdeljeval neke letake na Južnem Tirolskem. Avstrija je precej razburjena. Čeprav je njen predstavnik izjavil, da Avstrija ne načenja vprašanja meje, je vendar protestiral proti obsodbi in zahteval izpolnjevanje pogodbe De Gasperi-Gruber. V Avstriji in celo v Nemčiji so nekateri krogi začeli pozivati na turistični bojkot Italije. Mi bi ob tej prilležitosti omenili: vse prav, tudi v Avstriji živi slovenska narodna manjšina, ki ima manj pravic kakor Avstriji na Južnem Tirolskem. Zato naj da Avstrija slovenski manjšini isto, kar zahteva za svojo manjšino v Italiji.

NAŠ TEDEN V CERKVI

- 30. 9. nedelja, 19. pob.: sv. Hieronim, c. uč.
- 1. 10. ponedeljek: sv. Remigij, šk.
- 2. 10. torek: Angeli varuhi.
- 3. 10. sredo: sv. Terezika Deteta Jezusa
- 4. 10. četrtek: sv. Frančišek Asiški
- 5. 10. petek (prvi): sv. Placid, m.
- 6. 10. sobota (prva): sv. Brunon, spozn.

*

SV. FRANCIŠEK ASIŠKI (+ 3. 10. 1226) spada med najbolj znane svetnike. Nešteti kristjani se po njem imenujejo, pa tudi več svetnikov.

Kot sin bogatega trgovca je mogel pomagati ubogim in je rad to delal. Očetu ni bilo všeč, ker se je bal, da bo sin vse imetje počasi razdal. Zato je sina razdedinil. Ta se ni jezil, pač pa se je, videč svetno mišljivost, popolnoma posvetil Boga.

IZ SV. EVANGELIJA

Čisti čas je Jezus povedal to priliko: »Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil svatbo svojemu sinu. In poslal je svoje služabnike klicat povabljenega na svatbo, pa niso hoteli priti. Poslal je spet druge služabnike z naročilom: 'Povejte povabljenim: Glejte, svoj obed sem pripravil; moji volji in pitana žival je zaklana in vse je pripravljeno; pridite na svatbo!' Ti pa se niso zmenili in so odšli: eden na svojo pristavo, drugi po svoji kupčiji, ostali pa so zgrabili njegove služabnike, jih zasramovali ter pobili. Ko je kralj to zvedel, se je razsrdil, poslal svoje vojsake, pokončal one ubijalce in njih mesto požgal. Potem reče svojim služabnikom: 'Svatba je pripravljena, a povabljeni je niso bili vredni. Pojdite torej na razpotja in povabite na svatbo, katerekoli najdete.' In njegovi služabniki so šli na pota in zbrali vse, katere so našli, hudobne in dobre, in svatovska dvorana se je napolnila z gosti. Ko je pa prišel kralj goste pogledat, je videl tam človeka, ki ni imel svatovskega oblačila. Rekel mu je: 'Priatelj, kako si prišel semkam, ko nimaš svatovskega oblačila?' On pa je molčal. Tedaj je kralj velel strežnikom: 'Zvežite mu noge in roke in ga vrzite ven v temo; tam bo jok in škripanje z zobmi. Zakaj mnogo je poklicanih, ali malo izvoljenih.'
*

Opisana prilika velja nele za Jude, ki so Zveličarja odklanjali, ampak nekako za vse ljudi. Saj prihaja od vseh mili glas božje milosti, ki kliče in vabi k dobroti in pametnemu življenju, takemu, ki vodi v nebesa. Mnogi ta glas zavestno preslišijo, ker ne marajo ne Boga in ne nebes. In to izziva božji srd in kazen. Zveličar razločno uči:

1. *Božje vabilo (= milost) je treba sprejeti, ker sicer pride neizogibna kazen.* Kogar Bog kliče k veri, jo mora sprejeti. Kogar kliče k dobroti, jo je dolžan prikazati. Koga

Z dvanajstimi somišljeniki je ustanovil ubožni red, po njem imenovan franciškanski.

Sv. Frančišek je eden izmed redkih, resničnih preroditeljev, reformatorjev človeške družbe. Zravnaval je nasprotja med posedujočimi in nemanici. Njegov vpliv je bil, lahko rečemo, neizmeren, in se čuti še danes.

Veslega značaja je širil veselo pobožnost, kot opominja apostol: »Veselite se v Gospodu.«

Širil je ljubezen do malega Jezusčka v jasičah. (Bil je početnik postavljanja jaslice). Poživil pa je tudi pobožnost do križanega Jezusa (Rane sv. Frančiške).

Ce bi bil sledil očetovemu poklicu, kako bi se ga sedaj spominjal? Kar za Boga naredimo, to nas osreči in ovekoveči.

gar kliče k pokori, jo mora doprinesiti. Kogar kliče k svetosti, jo mora vzljubiti in se zanjo truditi. Bog je namreč gospodar, mi pa Njegove stvari. Kako malo spoštovanja pokažejo ljudje Bogu! Koliko bolj spoštujejo razne človeške osebnosti in včasih tako zelo nevedne! Take neredko slavijo in častijo, malodane obožujejo, za Boga se pa le malo zmenijo. Sramota vseh sramot! Kar hoče neskončno veliki Bog, to je treba brezpogojno storiti. Izpolniti je treba, in sicer zvesto. Njegovo voljo. Bog pa nas kliče k temeljiti ljubezni, kliče nas k svetosti prav vse brez izjeme, ker vabi vse v nebeško kraljestvo.

2. *Za zveličanje je potrebna zvestota ohranjena in dobro izrabljena sv. milost, potrebna je svetost.* Svatovska obleka je namreč podoba božje milosti, ki odeva in krasi našo dušo. Kakor ni dovoljeno, da bi kdo prišel nag ali umazan na imenitno svatbo, kjer so zbrani sami odlični gostje, tako nihče ne more v nebesa brez potrebne duhovne opreme. Za nebesa je potrebna brezmadežnost duše ali svetost. Razni so razlogi, ki nele pripravljajo svetost, ampak prepričljivo dokazujejo neizbežno potrebo po svetosti: 1. rešitev lastne duše; neskesani grešniki se ne bodo zveličali — 2. slava božja: Bog ljubi svetost in sovraži greh, ki ga žalji — 3. mir vesti — grešniška grize vest — 4. osebni in splošnočloveški blagor: na svetu ni miru in le malo sreče zaradi grehov (hudobija, sebičnost, zavist, sovraštvo); prava rešitev vseh človeških problemov je v krščanski svetosti vsake vesti. Končno: samo svetost naredi popolnega človeka. Svetost je torej najvišja popolnost zemeljskega življenja. Vidite torej, kako velika reč je svetost in kako nujno je vsakomur potrebna, potrebna za lastni in skupni blagor, za častno in večno srečo. — Če bi danes nastopil sodni dan, koliko ljudi bi odkrili v hudičevem fraku namesto v svatovski obleki kršč. svetosti! Bog želi in zahteva svetost. Izmolimo in priborimo si jo! — Jezus, vir svetosti, posveti nas!

LEPO PRIČEVANJE

Predstavniki Cerkve imajo v Združenih državah vedno večji ugled. Na vprašanje, kdo največ stori za blagor Amerike, so dobili naslednje odgovore: leta 1942 je 27 odstotkov vprašanih sodilo, da največ stori vlada; 18 odstotkov gospodarstveniki; 17 odstotkov verski predstavniki; ostale skupine so dobile manjše odstotke.

Leta 1953 so bili odgovori že povsem različni. Daleč na prvo mesto so stopili verski predstavniki s 40 odstotki. Zato je razumljivo, da se danes nobena stranka ne upa postaviti za kandidata človeka, ki ne bi kazal verskega prepričanja.

35 LET MARIJINE LEGIJE

7. septembra je preteklo 35 let, ko se je prvič zbralo v Dublinu na Irskem 15 oseb in ustanovilo znano organizacijo Marijino legijo. Organizacija je v kratkem zajela ves svet, saj deluje v nad 1000 škofijah. Razširjena je zlasti v misijskih pokrajinah, svoj krst krvi pa je doživela na Kitajskem, kjer gledajo rdeči oblastniki v Marijini legiji protirevolucionarno organizacijo katoliške Cerkve. Zato so mnogo članov Legije zaprli in tudi pomorili.

V Evropi ima Marijina legija nad 5000 skupin, od teh jih je nad polovica v Angliji in na Irskem. Posebno važna je ta organizacija zato, ker je večina njenih članov možkih.

BL. INOCENC XI.

Dne 21. oktobra bo proglašen za blaženega papež Inocenc XI., ki je živel v sedemnajstem stoletju. Za časa njegovega vladanja je prišlo do zmage nad Turki pri Dunaju l. 1683, ki je preprečila Turkom nadaljnje pohode po Evropi.

MLADI DELAVCI POROMAJO V RIM

Prihodnje leto v avgustu se bodo zbrali v Rimu mladi katoliški delavci, imenovani žosisti. Računajo, da jih bo trideset tisoč iz raznih držav. Ta kongres bo kar nekako priznanje za delo te organizacije, ki že 44 let zbira mlade delavce in jih vodi po poti krščanskega življenja. Na kongresu bodo razpravljali o sodobnih vprašanih delavske mladine.

ČUDEŽ ALI NE, SEDAJ VERUJEM V BOGA

V Nici na Francoskem je elektricarja Louisa Olivierija zadel huda nesreča. Paraliza se ga je lotila na nogi in desni roki. Dokler je bil zdrav, je bil aktiven komunist in celo vodja komunistične celice. Podal se je v Lurd in se vrnil ozdravljen. »Čudež ali ne, vem, da sem zdrav in sedaj verujem v Boga, ki sem ga tajil vse življenje,« tako je sam izjavil in raztrgal izkaznice komunistične partije ter spodil aktiviste, ki so nanj pritiskali, naj zanika svoje čudežno ozdravljenje. Sedaj so komunisti začeli trdit, da je Olivierija znova napadla paraliza, samo da bi omajali neljubo dejstvo.

OČE KONVERTITOV

Jezuitski pater Christie je v Angliji poznani kot duhovnik, ki je največ ljudi pripravil do spreobrnjenja v katoliško Cerkve. Sedaj je odšel v Ameriko, da bo na nekaterih univerzah predaval. Izjavil je, da je težnja po vrnitvi v katoliško Cerkve v Angliji zelo velika, o čemer pričajo posebno zadnja leta številna spreobrnjenja tudi med osebami, ki v angleškem javnem življenju mnogo pomenijo.

SE EDEN SE JE VRNIL

V San Francisco se je vrnil jezuitski pater Tomaž Philips po triletni ječi v komunističnem Kitajski. 28 let je misijonaril na Kitajskem. Izjavil je, da so se vsa tri leta ječe komunisti trudili, da bi strli v njem moralno in fizično odpornost. Predno so ga izgnali, so ga peljali k raznim novim zgradbam, ki naj bi pričale o blagostanju pod komunizmom. Pater je imel vtis, da so bila vsa ta dela zgrajena za ceno prisilnega dela.

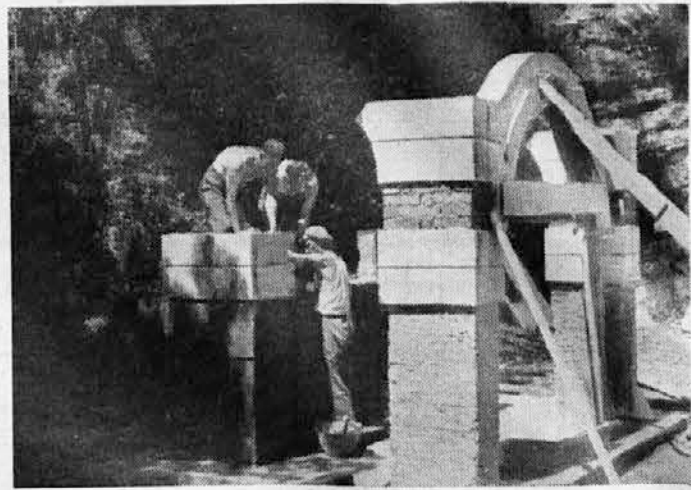
ZA DOSTOJNO NOSO

Portugalski škofje so imeli redno konferenco v Fatimi. Izdali so pastirski list, v katerem posebej opozarjajo vernike na nedostojno nošo, s katero mnogi onečaščajo svetišča. Potem dajejo navodila, kako opravljati naj verniki prihajajo v cerkev.

POMAGAJMO MISIJONOM

Francosko katoliško časopisje zadnje časa zelo poudarja, da je treba močno podpirati misijonsko delo v kljub razmeram, ki so posebno za francoske katoličane težke. Na prvem mestu misijonskih podpor so Združene države, sledi Nemčija, Francija, Španija, Avstrija in potem druge države.

MARIJINA KAPELICA V PODGORI MED DELOM

Prve dni letošnjega majnika se je začelo zadnje in načrtno delo za zgraditev naše kapelice po načrtu gospoda V. Čekuta, kot smo ga objavili v zadnji številki »Kat. glasca«. Podjetni g. Ernest Makue nam je poslal izkušenega zidarskega mojstra in tudi zadostno gradbenih priprav. Ugodno in stanovitno letošnje majniško vreme nam je kar imenitno šlo na roko, da je gradbeno delo neumorno in nepretrgano napredovalo. Zanimivost dela in originalnost kapelice ter kraja je kar klicala časnikarske poročevalce, da so tudi v večjih listih objavili fotografije in popis.

Dragi bralci in vsi bodoči udeleženci slovesnosti bližnjega 7. okt., ogledajte si na tu objavljeni fotografiji vsaj nekaj iz tolikega dela pri kapelici.

Pri nas v Podgori pa že vrvi bujno in vsestransko delovanje za pripravo vsega, kar nam bo 7. oktober pričaral. Naša dekleta in tudi žene so spletle in pripravile že cele kupe okrasov in tisoče cvetlic. Fantje pa rišejo in pripravljajo, kar oni sami najbolj preštudirajo. Mladi zbor pripravlja z vnetimi vajami tudi lepe in posebne melodije Nebeški Kraljici v čast in proslavo. — Pa pri nas ni samo taka zu-

nanja priprava, ampak iskreno gledamo tudi na notranjo, duhovno pripravo in okrasitev. Zato se bo že 1. oktobra, to je v ponedeljek, začel obnovitveni misijon za našo župnijsko skupnost. Č. g. misijonar Vidmar bo vsak večer po rožnem vencu govoril našim, upajmo, izredno številno zbranim vernikom. Za italijanske vernike bo pa govoril uro prej, tudi vsak večer, salezijanski pater.

Tako upamo, da bo rožnovensko slavje 7. oktobra zares nekaj doživetega in dozorelega ter iz vse duše doprinesenega od strani cele podgorske župnije. K takemu našemu rožnovenskem dogodku in praznovanju bodo, po želji tudi nam vsem nepozabnega pok. goriškega nadškofa Sedeja, prav radi prihiteli vsi naši kaj zavedni goriški in okoliški verniki in tudi toliko drugih, med katerimi naj bodo častno zastopani: Dekliška Mar. družba, Mladeniška Marijina družba, Tretji red, Marijini vrteci in gotovo vsi naši Dekliški in Fantovski krožki. Posebno vabimo vse naše bližnje in daljne cerkvene zmore in ljubitelje naše glasbe, da sodčujejo pri ljudskem petju med procesijo in nato v skupnem in mogočnem valu tako priljubljenih melodij ob sklepu tam gori ob kapeli.

Katoliška Cerkev v severni Afriki

Katoliška Cerkev v severni Afriki obsega z organizacijskega vidika nadškofije v Kartagini, Rabatu in Alžiru ter apostolski vikarijat v Maroku. Nadškofija v Kartagini, ki je bila obnovljena v preteklem stoletju, obsega ozemlje, ki danes predstavlja Tunis. Ta nadškofija je hkrati sedež afriškega primasa. Blizu Kartagine se je rodil veliki severnoafriški svetnik sv. Avgustin. Od 3 milijonov 800.000 prebivalcev je 265.000 katoličanov, povišani Italijanov, Francozov in Maltežanov. Protestantov je kakih 3.500, tisoč pa pravoslavnih. Zelo številni so judje (57.800), velika večina prebivalcev pa je mohamedanska (3 milijone 470.000). Nadškofijski sedež je pravzaprav v Tunisu. Za vršenje svojega poslanstva ima nadškofija Kartagina na razpolago 214 duhovnikov, ki so povišani Francozi. Tam je tudi veliko semenišče s 13 gojenci in malo semenišče s 76 gojenci.

V nadškofiji Rabat je 8 milijonov 72 tisoč prebivalcev; od teh je 7 milijonov 500.000 mohamedancev in 200.000 judov. Katoličanov je 372.313, 1500 je protestantov in 1300 pravoslavnih. Duhovnikov je skupno 262, ki so povišani Francozi. Tam je razen tega še 48 redovnikov in 572 redovnic. Veliko semenišče v Rabatu ima 55 gojencev, malo pa 15.

Alžir obsega nadškofijo Alžir s pomožnimi škofiji v Oranu in Costantini, škofijo v Leghouatu, ki je neposredno podrejena sv. stoliči, in oni predel francoske zapadne Afrike, ki se nahaja severno od 20. vzporednika. Alžir ima 9 milijonov 743 tisoč prebivalcev, od katerih je 895.566 katoličanov, ki živijo izključno v severnem delu dežele in so v glavni večini evropskega pokolenja. Protestantov je 15.800, pravoslavnih okrog 1300; judov pa 152.000. Skoro vse ostalo prebivalstvo je muslimansko. Katoliških duhovnikov je 797; 141 od teh pripada helim menihom, ki vodijo škofijo Leghouat, 34 je jezuitov, 18 pa salezijancev. Število duhovščine je kljub temu nezadostno zato, ker so verniki razmeščeni po ozemlju, ki ima 209.000 km².

Apostolski vikarijat v Mareku ima svoj sedež v Tangerju. Obsega predel Maroka, ki je bil svoj čas pod španskim protektoratom, in mednarodni predel Tangerja. Vseh prebivalcev je 1 milijon 205.234. Od teh je 1 milijon 50.000 mohamedancev in 20.600 judov, 128.274 je španskih katoličanov, 5.500 protestantov in 40 pravoslavnih. Duhovnikov je 75, ki so povišani Španci, 65 je redovnikov, redovnic pa 258.

Tako je torej v cerkvenem oziru razdeljena ta dežela, ki ne more in ne more najti mira. — Katoličani tvorijo torej le razmeroma majhno manjšino prebivalstva

in se ti so povišini evropski priseljenci ali njih potomci. Vsi ostali so v veliki večini muslimani po veri in Arabci po izvoru.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

NOVA UPRAVNA SOLA V ZAGREBU

21. septembra so odprli v Zagrebu Visoko upravno šolo, prvo te vrste v Jugoslaviji. Njen namen je, dati visoko strokovno izobrazbo kadrom, ki so bili doslej na vodilnih položajih v upravnem aparatu. V prvi letnik te šole se je vpisalo 72 oseb, ki so bili doslej na vodilnih položajih v ljudskih odborih, družbenih organizacijah, gospodarskih podjetjih in v upravnih službah. Tako je po desetih letih gospodarske polkome Jugoslavija vendarle spreviedela, da brez strokovne usposobljenosti ni mogoč noben gospodarski napredek. Ne pozabimo pa, da so osebe na takih položajih vedno le partijci.

V BIVSI CONI B KLICEJO POD OROŽJE ITALIJANSKE DRŽAVLJANE

V Jugoslaviji kličejo letos pod orožje letnik 1936. Pozivnice so dobili tudi nekateri mladeniči iz bivše cone B, ki se po sklepih londonskega sporazuma še vedno prištevajo med italijanske državljane. Rok za izselitev italijanskih državljanov iz bivše cone B bi zapadel dne 5. oktobra, a so ga podaljšali do 5. januarja. Do tega roka se smatrajo prebivalci cone B, če niso optirali za Jugoslavijo, še vedno za italijanske državljane in je zato po mnenju italijanskega tiska nasprotno pojmovanje groba kršitev londonskega sporazuma. Že lansko leto je jug. vlada poslala mladeničem iz cone B, ki bi morali pod orožje, vojaške pozivnice, a jih je kasneje na zahtevo italijanske vlade umaknila.

Tudi tržaška italijanska unija ostro graja postopanje jugoslovanske vlade.

Zato se ne bodo čudili množičnim pobegom predvsem iz Istre in bivše cone B. Med begunci je največ mladih fantov, ki bi morali pod vojaščino. Sedaj dnevno pribeži v Italijo od 20 do 25 oseb, največ seveda preko morja. A tudi čez goriško državno mejno stalno uhajajo. Preteklo soboto so ljudje, ki so stali na goriški svetogorski postaji, lahko prisostvovali tveganeu begu čez 2 metra visoko žično ograjo. Vendar jo je srečno preskočil in se zatekel v gostilno »Transalpina« na italijanski strani. Bil je to tridesetletni mladenič za čestni promet iz Dornberga, ki je pozneje na policiji izjavil, da v Jugoslaviji ni mogel več živeti.

Iz življenja Cerkve

DEJAVNOST SV. OČETA

Pred kratkim je izšel sedemnajsti zvezek zbranih govorov in radijskih poslanic sv. očeta Pija XII. V enem samem letu je sv. oče imel 80 važnejših govorov in poslanic po radiu.

Velika je dejavnost sv. očeta: v enem prejšnjih tednov je n. pr. sprejel udeležence raznih kongresov, narodnih in mednarodnih zborovanj. Vsem tem je dal potrebna navodila za njihovo delo. V francoskem jeziku je nagovoril udeležence na prvem zborovanju mednarodnega združenja kmečke katoliške mladine. Važen govor v francosčini je imel za udeležence prvega mednarodnega kongresa ekonomistov. Jasna in odločna navodila je dal drugemu mednarodnemu kongresu za dietetiko, to je o vodi za prehrano. Pokazal je, kakšne važnosti je ta nova veda tudi za duhovno stran človeka. V italijanskem jeziku je pozdravil škofe in duhovnike, ki so se udeležili šestega študijskega tedna za dušnopastirski vprašanja. Njim je dal mnogo zelo važnih smernic za apostolsko delo v modernem času. Radijsko poslanico v francosčini je poslal sedmemu mednarodnemu kongresu

katoliških zdravnikov. Ta govor je res dobra in globoka sinteza vseh njegovih dosedanjih govorov o vprašanih, ki zadevajo medicino in zdravniški poklic. Govoril je v španski skupini španskih industrijskih in trgovskih izvedencev, ki so člani katoliške akcije v Barceloni. Nadalje v angleščini članom ustanove za apostolsko delo med mornarji v pristaniščih, ki so prišli iz Liverpoola, in skupini policijskih agentov iz Irske.

VESOLJNOST CERKVE

Ob priliki nemškega 77. katoliškega shoda je črni afriški škof Lavreatus Rugamba posvetil nov oltar v kriпти cerkve sv. Gereona, ki je posvečen afriškim mučencem.

KATOLIŠKA CERKEV ME JE RESILA DVOMOV

Protestantski pastor baptistične cerkve v mestu Pittsburgu v Združenih državah je prestopil v katoliško Cerkve. Izjavil je, da mu je le katoliška Cerkve rešila dvome, ki jih je imel. To je zadnji znak, da je le katoliška Cerkve prava čuvarica božjega nauka.

Ne straši se boja!

Nekega dne je hribolazec srečal kmeta, ki je počasi stopal proti vrhu. V rokah je nosil sekuro. Prizdrži se mu je in ga vprašal, kaj misli sekati. »Potrebujem kos lesa, da popravim svoj voz. Les pa mora biti čimbolj trpežen in odporen in tak rase le na visokih vrhah, kjer so viharji najmočnejši.«

Tudi v življenju je tako. Viharji uničujejo in kvarijo, a obenem tudi gradijo. Ni je večje lepote od te, ki se porodi iz viharjev. Lepa je deklica v prvem cvetu mladosti, a njena lepota je še tako mehka, brez vrednosti. Kdor jo gleda, bo zaman iskal na njej sledove trdega boja, resnih odločitev in tihega junaštva. Vse na njej je smehljaj otroka, rožnate pote jo vabijo v vse smeri. A iz deklice bo kmalu postala žena. Prvi viharji bodo skušali uničiti njen cvet. Rožnate poti se bodo spremenile v naporne strmine. Le če jih bo premagala, bo v sebi zgradila nov, resnični svet, svet duhovne lepote in veličine.

Ljudje se čestokrat pritožujemo, da je na svetu vedno slabše. In vendar nam prav preizkušnje življenja nudijo priliko, da pridobimo na duhovnem bogastvu, ki ima edino neminljivo vrednost za vse čase in za vso večnost. Dobe sreče in blagostanja so najbolj nevarne. V njih človeško srce otopi in postane brezčutno. Ne dobro ne zlo ga več ne prevzame. Nasprotno pa se prav v viharjih in preizkušnjah izkaže osebnost. Vsak vihar predstavlja za močnega novo borbo. In le nenehni borci bodo nekoč tudi zmagovalci.

Slovenska misijonarka piše

V avstralskem časopisu za Slovence smo brali to pismo, ki ga je poslala uredniku Slovensko-izseljenka. Prepisujemo ga, da bodo spoznali tudi naši rojaki, kako se lahko znajde v svetu deklica, ki hoče ostati zvesto pravim slovenskim idealom.

»Ne morete si zamisliti, kako sem se razveselila, ko mi je bishop Foly povedal, da je cela kolonija Slovencev v Avstraliji; celó da pri blagoslovu slovensko pojejo in da njih patri govore po latinsko, kakor da bi govorili svoj materin jezik. Vesela sem bila, a še bolj ponosna!

Brala sem v listu Župančičevo »Kanglico«, katero me je učila mati deklamirati, ko sem bila stara šele tri leta — torej 29 let bo od tega. Po končani osnovni šoli pri francoskih sestrah in po maturi na prvi državni gimnaziji v Beogradu sem odšla v Ameriko k teti... Le za 10 mesecev sem imela študent vizo, ali vojna mi je preprečila vrnitev v domovino. — Študije, katere sem začela na univerzi v Omaha, sem končala z odliko. Med počitnicami 1. 1942 sem kakor ostali Amerikanci še jaz po-

iskala preprosto delo. V klavnicu sem bila zaposlena in si zaslužila prvi kos kruha. Septembra sem postala sekretarka policije in med drugimi stvarmi jemala odise pristov... zahvaljujoč se znanju štirinajstih jezikov, katerih sem se za zabavo ali iz potrebe naučila. Februarja 1944 sem pa vstopila v samostan...»

Sedaj poučujem razne verske predmete, angleščino, francoščino, latinščino, literaturo, matematiko, zgodovino, zemljepis, biologijo, fiziko s kemijo, filozofijo s psihologijo, muziko, umetnost (risanje), domačo vedo, vrtinarstvo, kuhanje kakor tudi strojepis, stenografijo in knjigovodstvo. Le literaturo in filozofijo sem nameravala poučevati po zagotovljenih študijah, ali misijonar sem mora vsega lotiti.

Dasiravno nisem bila nikoli v slovenski šoli, doma sem pisala le srbska pisma in je moja slovenščina polna napak, meni in vam v sramoto, vendar le *svoj materin jezik ljubim in svojo očetnjoavo — in nje naroda ne morem pozabiti*. Oh, krajnske planine in štajerski vinogradi, kako lepi spomini...!

Tako piše pismo deklice. Morda je poznate — Dragico Zaplotnikovo, sokoletno mladih let in sedaj misijonarka na Fidži otokih. Ta ve, kaj so ji stari dali in dela čast njim in naši mali domovini.

Dragi klobuki ruske atletke

Slučaj ruske atletke, metalke diska, Nive Panomareve, katero dolžijo, da je v neki londonski modni trgovini izmaknila pet klobukov, postaja vedno bolj zapleten prav kakor suška kriza.

Veliko Britanijo je doslej stal ta »špasc«
že 65.000 šterlin (nad 110 milijonov lir), medtem ko so posamezni klobuki bili vredni komaj 32 šelinov (2.800 lir). Če umaknitev ekipe sovjetskih atletov, kateri je pripadala Panomareva in ki bi imela nastopiti proti neki britanski atletski ekipi, je organizatorje oškodovala za 25.000 šterlin. Sedaj grozi z odpovedjo še ruska baletna skupina »Boljašoj«, ki je že sklenila pogodbo z londonskim »Covent Garden« za enomesečne predstave. Vstopnice za te predstave so že davno vse razprodali in je vsled tega londonsko gledališče v veliki zadregi. Baletna družba »Boljašoj« zahteva popolno oprostitev vsake krivde Panoma-

reve in s tem vrnitev ugleda njej in vsemu ruskemu narodu, ki je bil s to zadevo nehote prizadet. Odpoved baletne skupine bi prizadela londonskemu gledališču najmanj 40.000 šterlin škodo.

Britanski tisk opozarja vlado, naj bi čimprej uredila zadevo Panomareve, ki je baje še vedno skrta na sovjetskem poslaništvu v Londonu, in ji dovolila, da se vrne domov, predno bi se zaradi tega pretrgali vsi kulturni in športni stiki med Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo. Konservativni list »Daily Mail« piše: »Če se bo zadeva Panomareve nadaljevala na ta način, bo to pomenilo konec vseh kulturnih in športnih stikov z Rusijo, stikov, ki so bili po ženevski konferenci s tako skrbjo zamišljeni in izpeljani.«

Troje koristnih pravil za življenje

Ne boj se, kaj bodo rekli »drugje«. Na splošno se ljudje bolj boje drugih, kakor katerekoli stvari na svetu. Sužnji smo drug drugega. Osebe, ki so zmožne premagati celo armado sovražnikov, bodo izgubile ves pogum ob misli, kaj bodo »drugje«
obsojali.

Ne imej v svoji lasti stvari, ki jih ne potrebuješ, da te te stvari ne bodo osvojile. Kdor ni navezan na stvari tega sveta, je miren in srečen in še misel na smrt ga ne bo vznemirjala.

Bodi vedno prvi, ki se boš zasmeljal, če boš kaj pogrešil v življenju. Vsi čutijo neko posebno slast, če se lahko smejejo svojem bližnjemu. Če se boš ti prvi zasmeljal lastnemu pogrešku, jih boš razorožil in njihov smeh te ne bo več dosegel, kakor da si zaprt v zlatem oklepu.

Arabski sestanek v Riadu

V prestolnici Saudove Arabije Riadu so se sestali egiptovski predsednik Nasser, kralj Saud in sirijski predsednik Sukri el Kwatly. Razpravljali so o političnih, gospodarskih in vojaških vprašanjih arabskih držav. Dobro poučeni krogi vedo povedati, da edinstvo med Arabci ni tako železna, kot bi človek sodil po njihovih uradnih izjavah. Ta položaj je ustvaril Dulles z možnostjo, da bi preusmerili petrolejske ladje okrog južne Afrike, če bi Nasser za vsako ceno odklonil sporazum. Če bi se to zgodilo, pa bi bil petrolej iz Perzijskega zaliva tako drag, da bi se ga evropskim državam bolj izplačalo, če bi ga kupovali v Ameriki in Venezueli, zlasti, ker bi jim Amerika nudila gospodarsko pomoč. To je vznemirilo arabske države, ki so začele pritiskati na Nasserja, naj sprejme pameten kompromis z zahodnimi državami. Če Zahod ne bo kupoval arabskega petroleja, pravijo arabski krogi, bo ostal neprodan, ker ga imajo Sovjeti sami dovolj. Zašle bi v gospodarske težave in bi tudi Nasserju ne morele gospodarsko pomagati, kot delajo doslej. Poleg tega se boje, da bi Izrael izkoristil sedanjo napetost in se okrepil na škodo sosednjih arabskih držav. Zato upravičeno svetujejo Nasserju, naj bo zmeren. V tem smislu je verjetno vplival nanj tudi indijski diplomat Krišna Menon, ki je imel z njim dolge posvete, nató pa je odšel v London.

R A Z N E N O V I C E

DOBER PRIDELEK GROZDJA V ITALIJI

Obeta se, da bo letošnji pridelek grozolja po vsej Italiji zelo dober. Lansko leto je znašal 93 milijonov stotov, od katerih je šlo 86 milijonov za predelavo v vino in le 7 milijonov so pojedli kot namizno grozdje. Zato so italijanske oblasti, zaskrbljene zaradi tako nizke potrošnje namiznega grozolja, sklenile uporabiti vsa sredstva, da se potrošnja poveča. Najuspešnejše sredstvo bi seveda bilo znižanje cen namiznemu grozdju.

PETROLEJSKO PRISTANIŠČE

V zvezi s suško krizo so se začeli v Angliji baviti z izgradnjo velikega petrolejskega pristanišča, ki bo lahko sprejemalo velike do 100 tisoč tonske petrolejske ladje. Prvo tako pristanišče bodo uredili v Milford Havenu. Dela za ureditev tega pristanišča bodo zahtevala dolgih 10 let. To pristanišče bo sprejemalo velike petrolejske ladje in nato podrobneje razdeljevalo petrolej. Stroški so predvideni na 13 do 15 milijonov šterlin. Te velike petrolejske ladje, ki bodo vozile okoli Afrike, ne bodo podražile cen petroleja.

NAD 2000 NOVIH MILIJONARJEV

V italijanski nogometni sezoni, 1955-56 je 2144 stavecev prejelo lepe milijone. 1751 jih je zmagalo od 1 do 4 milijone; 279 jih je zmagalo od 4 do 10 milijonov; 85 jih je prejelo do 25 milijonov; 20 jih je pospravilo vsote med 25 in 40 milijonov lir, 9 pa jih je prekoračilo 40 milijonov lir.

Najvišji zadetek je bil 11. decembra 1955, ko sta bili samo dve trinajsetici in sta prejeli po 73.037.500 lir vsaka. Vsi zmagovalci skupaj so v lanski sezoni prejeli 15 milijard 294 milijonov in 3.344 lir. Upajamo, da se bo v letošnji sezoni sreča nasmejala vsaj kakemu potrebnemu!

DOLGO GA JE PEKLA VEST

Tat, ki je pred 30 leti okradel neko ženo iz Creme, se je skesal in po pošti vrnil ukradeno vsoto denarja.

Upajmo, da je pomnožil ukradeno vsoto na današnje vrednost in še dodal potrebne obresti.

KDO JE KRIV

V New Yorku so začeli z zasliševanjem prič pri nesreči ob trčenju ladij Andrea Doria in Stockholm. Ker je doslej najavljenih 26 prič, se bo zasliševanje zavleklo na dva meseca.

50 TON LISTIN

Zapadni zavezniki so vrnil bonnski vladni 50 ton listin, ki so jih zapolnili ob koncu vojne. Listine se nanašajo na Hitlerjevo dobo.

TATVINA RADIJA

V Rio de Janeiro so tatovi odnesli iz kemičnega inštituta svinčen zaboj, v katerem je bil radij. Inštitut je takoj opozoril na nevarnost, da bodo izžarevanja nevarna 1600 let.

NOVA PRESTOLNICA

Brazilski državni predsednik je podpisal odlok o premetitvi prestolnice. Novo prestolnico Brazilije bodo sezidali na brazilski planoti v središču države, imenovali jo bodo Brazilija.

IZREDEN BEG

Skupina 57 jugoslovanskih turistov, ki je obiskala dunajski veesejem, je sklenila, da se ne vrne več nazaj v Jugoslavijo in je zaprosila za zatočišče v Avstriji.

PRETESNE JEČE

Pred nekaj meseci so na Švedskem dovolili prosto prodajo in uživanje alkoholnih pijač. Število pijancev, ki jih vsak večer policija zaloti po cestah, se je tako dvignilo, da so vse ječe pretesne.

Po statistikah Krščanske ženske zveze zmernosti so lani v Združenih državah Amerike popili za 6300 milijard lir alkoholnih pijač.

VARUJTE SE SLADOLEDA

Na neki gostiji v Galipoliju se je 22 gostov zastropilo s sladoledom. Vse goste so zdravniki rešili.

OTROK SE BOJI

Nemalo je otrok, ki se v mraku ali v temi bojijo iti v drugo sobo ali v klet. Strah jih je divjega moža in parklja. In koliko truda je treba, da se tega strahu iznebijo. Kaj je temu vzrok? Največkrat so krive matere pa tudi drugi ljudje, ki malim otrokom groze z divjim možem in drugimi pošastmi. Otroci se navzpetega strahu dolgo ne more otresti. Ali ni neupammetno, če mati navihanemu paglavčku zagrozi: »Le čakaj, ko boš jeseni šel v šolo, ti bo učitelj že navil useša!«
Potem se pa čudijo, če gre otrok nerad v šolo in si učitelj zaman prizadeva, da bi si pridobil otrokovo zaupanje.

Otroka torej nikar ne straši. Če pa si to napako že naredila, si prizadevaj z ljubeznivo besedo prepričati otroka, da je njegov strah neutemeljen.

Mali Francek je upehan prihitev k mami in ji rekel, da je v sobi videl strah. Mati je dečka prijala za roko, ga odvedla v sobo in mu pokazala, da je bil »strah«
senca stola, ki je stal blizu okna. Od tedaj se Francek ni več bal.

MARKSISTIČNA DIALEKTIKA

Pepček je slišal govoriti o »marksistični dialektiki«
in vpraša svojega učitelja, kaj je to.

Učitelj mu odvrne: »Razložil ti bom kot vedno, na primeru. Torej: pred dnevnim hotelom se ustavi dva moža, eden čist, drugi umazan. Samo eden bo vstopil v hotel. Kaj misliš, kateri?«

»Umazani.«

»Zakaj?«

»Ker je potreben, da se umije.«

»Ne, dragi Pepček. Vstopil bo čisti mož, ker je navajen čistoče, medtem ko je oni drugi navajen na to, da je umazan.«

»A, to je torej marksistična dialektika?«

»Ne se. Obdelajva še enkrat primer dveh mož, čistega in umazanega, pred dnevnim hotelom. Odgovori mi zdaj: kdo bo vstopil?«

»Čisti mož.«

»Zakaj?«

»Ker je navajen čistoče.«

»Ne, dragi moj. Vstopil bo umazan, ker je bolj potreben, da se umije.«

»Pa kako to, tovariš učitelj? Saj to je popolnoma nasprotno temu, kar ste mi rekli prej.«

»No, vidiš, to je pa marksistična dialektika.«

LISTNICA UREDNISTVA

RAJBEL: Vaš dopis je došel nekoliko pozno za to številko, zato ga objavimo prihodnjic. Če bo medtem nastal nov položaj, nas obvestite. Vsekakor sočustvujemo z vami rudarji in vas bomo podprli, kolikor bo v naši moči.

Materino srce — duhovniško srce

Dunajski kardinal Fr. C. Piffel je zapisal tole o svoji materi:

Na moji delovni mizi stoji slika moje matere. Matere nisem nikoli poznal, kajti umrla je, ko sem bil komaj dve leti star. Toda spoznal in v ljubil sem jo iz pogostega in lepega pripovedovanja mojih bratov in sester. Spoznal sem jo, ko so mi tuji ljudje, ki so moja mater poznali, o njej pripovedovali, kako je dan in noč skrbela za blagostanje svoje družine, kako se je v skrbi za srečo svojih sedmero otrok dobesedno izgarala do smrti.

Zato je ta majhna slika na moji mizi zame nekaj svetlega. Gledam jo s spoštovanjem ter jo mnogokrat tiho vprašam za svet, če težijo moje srce težke in odgovorne odločitve.

Materino srce je pač v tolikih stvareh podobno duhovniškemu srcu. Oboje src zmore neizmerno veliko prenesti, oboje srce se bori za duše svojih varovancev, obe srca sta zatočišče in tolažnica bledečih ali v življenjskem boju utrujenih duš, obe srca se opominjata in rotita, kjer so drugi izgubili že davno vsako upanje, obe srca odpuščata sedemdesetkrat sedemkrat, obe srca se žrtvujeta do zadnjega vdihljaja.

MIRKO FILEJ:

6

W. A. Mozart

Življenje in delo

MOZART, DVORNI ZBOROVODJA

Na Dunaju je tedaj umrl dvorni kapelmeister kompozit K. Gluck. Njegovo mesto je končno dobil Mozart, toda s komaj polovičnim honorarjem kot ga je imel K. Gluck. Tako ravnanje bo Mozarta strlo, ker bo zabreden v vedno večje dolgove. Zdravstveno si ni mogel več opomoči; postajal je vedno bolj suh ter izčrpan. Poleg tega mu je še žena začela bolehati, tako da ga je vse še bolj tlačilo.

Sedaj bo Mozart kot dvorni muzikus moral kompozirati za dvor, za Dunajčane v stilu vselega valčka, veselih Ländlerjev, veselih arij. In res, za tako Mozartovo glasbo so se Dunajčani bolj ogreli. Začeli so celo ponovno uprizarjati Mozartovo »Figarovo svatbo«. Spričo tega je cesar Jožef II. prosil Mozarta, naj komponira spet

kako veselo opero. Da Ponte mu je pripravil libreta za šaljivo opero »Così fan tutte«
(Tako delajo vse!) Vsebina je vzeta iz salonskega življenja. Tej vsebini — libretu — je Mozart znal tako mojstrsko dati nadvse posrečeno graciozno glasbo, da je opera postala veren prikaz brilantnega salonskega življenja. O tej operi se je kritik Zinsendorf tako izrazil: »Vsebina te opere je zelo zabavna, Mozartova glasba je pa naravnost očarljiva.«
Opera je bila uprizorjena 26. I. 1790 in je prinesla Mozartu veliko uspeha ali premalo dobička, da bi mogel poravnati svoje dolgove.

Njegova eksistenca je postala tragično ogrožena. Cesar II. umré in Mozart zgubi službo na dvoru. Na prestol pride Leopold II. Temu je Mozart posvetil nov koncert, imenovan »koncert kronanje«, z željo, da bi ga sprejel v službo na dvor. A se mu ne posreči. Vsi so ga zapustili. Edini vir življenja mu je še muzika, če bo mogel dobiti z njo kaj miloščine zase in za družino.

Toda usoda mu je zapisala samo še 11

mesecev življenja. In kakor da bi to slutil, se vrže v komponiranje z vso energijo, ki mu še preostaja. Dá nam blesteče kompozicije kot so: fantazija v f molu, kvintet v es (imenovan K. žgoljenja ptičkov), andante v f, adagio in Rondo v e molu, zadnji koncert v hes za klavir in orkester, nesmrtni spev »Ave verum corpus«, 4 glasben z orkestrom in orglami.

Zadnja opera pa, ki jo je končal 4 mesece pred smrtjo, je »Carobna flavta«
v 2 dejanjih. Ta opera ni samo dovršeno delo, ampak tudi najlepši primer nemškega Singspiela. V njej najdemo najbolj veren prikaz vseh njegovih mladostnih sanj, vsega njegovega trpljenja in pa neomajnega zaupanja v Boga.

Mozart je tukaj že pravi romantik. Neke francoski kritik pravi: »Vse, kar bo doprinesla h glasbeni umetnosti romantična opera, bo imelo svoj izvor v tej operi.«
In dostavlja: »Bistvo vse glasbene umetnosti je zgosteno v tej čudoviti operi: od stroge Bachove polifonije pa do moderne barvitosti Debussy-ja.«
Opera je doživela

DRUŽINA MOZARTOVH — NA STENI VISI PODOBA UMRLE MATERE

Praznovanje sv. Ignacija

V zgodovini goriškega mesta imajo jezuiti precej važno vlogo, saj so bili s solo in kolegijem, ki so ju ustanovili v našem mestu, skoro dve sto let žarišče vse izobrazbe v deželi. Spomin nanje in na njih kolegij je veličastna cerkev sv. Ignacija, ki je umetniško gotovo najpomembnejša cerkev v Gorici. Zato bi res ne bilo prav, ko bi letošnje jubilejno leto četrte stoletnice smrti sv. Ignacija šlo mimo Gorice brez primernega slavlja. Ker za svetnikov praznik, 31. julija, ni bilo mogoče imeti posebnih slovesnosti, so očetje jezuiti, ki imajo še vedno svoj zavod v Gorici, sklenili, da skupaj z župnijo sv. Ignacija priredijo jubilejne svečanosti prihodnji mesec oktobar, in sicer od 7. do 14. oktobra. Začetek bo v nedeljo 7. okt. z mašo, ki jo bo ob 5.30 zvečer daroval goriški nadškof monsignor Ambrož in cerkvi na Travniku. Naslednje tri večere bodo konference v zavodu Stella Matutina, zadnje tri dni pa bodo ob 7h zvečer v cerkvi sv. Ignacija govorili različni škofje o sv. Ignaciju in njegovem delu. Vrsto teh govorov bo začel tržaški škof msgr. Santin, ki bo govoril o Srečanju s sv. Ignacijem. Zaključek slavlja bo v nedeljo 14. okt. s slovesnim pontifikalom v cerkvi na Travniku pred zastopniki civilnih in cerkvenih oblasti.

Priznanje našim kmetovalcem

Preteklo nedeljo so v Ločniku razdelili nagrade direktnim obdelovalcem zemlje, ki so teden prej razstavili svoje prideleke. Največ razstavljalcev je bilo iz Standreza, in ti so tudi prejeli prvo nagrado. Nagrajen je bil tudi Jože Vecchiet iz Gorice, Anton Stekar v Valerijiša in predsednik društva neposrednih obdelovalcev zemlje iz Sovodenj, Peter Tomšič.

Nove propustnice

Italijanske in jugoslovanske oblasti so začele izdajati na novih knjižicah za obmejni promet dovoljenje za prehod vseh blokov. Na knjižice pritisnejo poseben dvojezični žig z imeni vseh prehodov in vseh krajev, ki so v določenem obsejnem pasu in do katerih ima lastnik knjižice pravico. Vendar smo opazili, da so na knjižicah, ki jih izdajajo oblasti v Gorici, navedeni le prehodi goriške pokrajine, nikakor pa ne tudi tržaški in koprski. Verjetno je treba za te kraje še posebej prositi.

Bloki II. kategorije ostanejo do konca septembra odprti do 19.30 zvečer, s 1. oktobrom pa bodo odprti le do 19. ure.

Podgora

23. sept. je bila znana kvartna nedelja in slovesnost na mirenskem Gradu. Tudi iz naše vasi se nas je udeležilo veliko število: cela koriera romarjev in še nad sto drugih s kolesi, motorji itd. Vrnili smo se z lepim spominom na veliko množico zbranih romarjev, na lep novi kip žalostne Matere božje in na tako okusno obnovljeno in okrašeno notranjost velikega svetišča.

Pretekli petek 21. sept. zvečer se je pri nas vršil ob gostilni Marena toliko napovedani in po številnih plakatih oznanjeni govor, ki ga je imel rdeči on. Beltrame. Poslušalcev — prav malo, čeprav je partija v proletarskem naselju tako številno razbohotena. Pisano je bilo na letakih, da bo onorevilo govoril o tako precejem vprašanju Šueškega prekopa in nato še toliko in toliko o socialistični uniji v Italiji.

premierno 30. sept. 1791 s skromnim uspehom, ki se je večer za večerom stopnjeval tako, da je končno navdušil vse Dunajčane.

Mozart je doživel veliko zadoščenje s to opero, ali zavratna bolezen mu je že stela poslednje dneve življenja.

MOZART UMRE

Ves izčrpan in oslabil se je lotil zadnje kompozicije svojega življenja: črne mase — Requiem. Legenda govori o nekem skrivnostnem poslanca iz onstranstva, ki je Mozartu prinesel naročilo, naj bi komponiral ta Requiem. Glasbena zgodovina je pa drugačnega mnenja, češ, ta skrivnostni poslanec ni bil nihče drug kot madžarski grof Wosseg iz Stuppercha, ki je hotel posvetiti ta Requiem svoji rajni ženi. Vsekakor! Mozart se je lotil komponiranja te religiozne skladbe z vizijo bližajoče se smrti. In ta je tudi prišla, da ga povede k večni luči in k večnemu počitku. Že z oslabilim telesom, a z neizčrpno silo velikega genija je daroval svetu še ta ve-

pa o vsem tem napovedanam ni bilo niti besedice. Kvasil je le o tistem podgorskem smradu, ki ga pa že sami zadosti poznamo in proti njemu delujemo.

Odobritev nove železnice

Na zadnji seji ministrskega sveta je minister za promet sporočil, da je posebna komisija sprejela sklep za gradnjo nove železniške zveze Zagreb-S. Giovanni al Natissone (kakih 5 km naprej od Krmina). S to novo zvezo bi se proga Trst-Videm-Trbiž skrajšala za 17 km. Ker pa bo Gorica izključena iz tega načrta, bo pomenila nova proga za naše mesto veliko izgubo in še večjo ohromitev. Nova železniška zveza bo tudi odvzela del prometa na progi Jesenice-Podbrdo. Sicer pa je minister zagotovil, da bodo po novi progi vozili samo tovorni vlaki iz inozemstva ali v inozemstvo, medtem ko bo notranji in osebni promet usmerjen še vedno preko Gorice. Mislimo pa, da so to le prijazne besede in tolažbo Goricanom.

Dva tihotapca aretirana

Goriška policija je prišla na sled dvema tihotapcema opija, ki sta brez dvoma člana večje tihotapske družbe. Aretirala ju je na goriškem kolodvoru v trenutku, ko sta hotela stopiti na vlak za Mestre. Našli so pri njiju skoro 2 kg opija. Na policiji sta priznala, da sta si od tega nečednega posla obetala skoro 3 milijone lir dobička. Omenjena aretiranca sta 28-letni študent Franc Kragelj in 24-letni mehanik Ivan Čuk, oba iz Ročinja doma. V Italijo sta prispela z običajno propustnico.

Praznik grozdja

V nedeljo 30. septembra bo v Gorici tradicionalni praznik grozdja. Otvoritev štandov grozdja bo ob 10. uri zjutraj v ljudskem vrtu na Verdijevem korzu. Ob tej priliki bodo tudi nagradili zmagovalce natečaja za najlepše izložbe grozdja. Sledili bodo koncerti raznih godb in sicer ob 11.30 in od 16. do 19.30.

Števerjan

Novica o smrtni cestni nesreči, ki se je zgodila v petek zvečer v mestu pred bolnico sv. Justa, je nas Števerjance posebno globoko zadela. Saj je nesrečnica Tinta Augusta (Jera) naša domačinka, heč vdove Terezije Komic. Dobro in mirno tridesetletno dekle je bilo v svoji kratki dobi življenja zdravstveno zelo nesrečno. Poskusila je že več holnie tudi že smrtno bolna. V petek zvečer pa jo je čakalo zadnje zlo. Odpravila se je s kolesom k zobozdravniku. Tam je srečala tudi prijateljico. Ko sta opravi, sta šli malo po korzu. Na križišču pri bolnišnici sv. Justa je prijateljica že prekoračila pot, Jera pa ni utegnila, ker je pridrel avto, vozil je dr. Dainese, zdravnik, in jo je vrgel visoko v zrak. Padla je nezavestna. Razbila si je lobanjo in zlomila hrbtenico. Ležala je v bolnici sv. Justa štiri dni popolnoma nezavestna in v sredo zgodaj je umrla.

Bog ni maral, da bi še trpela na tej zemlji zaradi težkih posledic, ki bi jih gotovo nosila po tej nesreči. Vzel jo je k Sebi v večnost. Naj ji večna luč sveti! Ubogi materi vdovi, bratu in sestram naše iskreno in globoko sožalje! Pogreb bo v četrtek popoldne v Števerjanu.

Jazbine

Sušila sili tudi k nam. Mlake in vodnjaki se praznjujo. Treba je voziti vodo od daleč. Če bi bili na hribu, bi ne bilo čudno, če

ličasten spomenik religiozne muzike. Tuda ga ni dokončal! Pri tekstu »Lacrimosa dies illa« mu je ugasnilo življenje. Bilo je to dne 5. decembra 1791 ob 1 popolnoči. Telo so položili na pare v delovni sobi blizu klavirja.

Decembrski dan je bil, znežilo je, miraz je pritiskal in veter je razgrajal, ko so ga ob 3h popoldne dvignili in nesli v stolnico sv. Stefana k liturgijskim obredom za mrtve ter nato na pokopališče sv. Marksa. Do mestnih vrat je spremljalo krsto le nekoliko njegovih prijateljev, nato so se zaradi velikega sneženega meteža še oni vrnili. Le pogrebi so šli na pokopališče in ga pokopali v preprosti, navaden grob. — Pozneje se je še spomin na grob izgubil. Ostale so nam samo Mozartove kompozicije.

Kakšno mesto zavzema Mozartova osebnost v razvoju glasbene umetnosti? Predvsem moramo poudariti, da nihče izmed vseh muzikov ni čutil take srčne potrebe do komponiranja kot Mozart. Bistvo njegovega življenja je bila glasba. Zato je

ni vode; toda pri nas je dovolj kopati 5-10 m v globino, pa se dobi izvorna voda! Potem imamo Kresovnik, ki je poln vode. In blizu Koprivnega je bil rezervar, ki je dajal vodo celo Gorenjemu Cerovemu. Še danes tista voda služi vsaj deloma Koprivnemu. Zakaj se ne misli na to možnost, namesto pričačkovati od mesta Gorice? Mislimo zato, da bi bila najbolj učinkovita in hitra pomoč, ko bi si sami pomagali.

S Sv. Višarji

Na Mali Smaren sem bil na Sv. Višarjah. Dela za vzpenjačo (funivía) od postaje Oveče vasi do križa na višarskem hribu, so končno v teku. To je znamenje, da se bodo tudi Višarje nekam v kratkem modernizirale, in da bodo morda obiskane celih 12 mesecev v letu. Ni pa izključeno, da se ne bo pripetila kaka nesreča tudi, ko bodo v redu nove stopnice z električno razsvetljavo.

ROJANSKA MARIJINA DRUŽBA

priredi

v nedeljo 30. septembra svojo prvo jesensko predstavo. Na sporedju je šaljiva igra v treh dejanjih

IZGUBLJENI RAJ

Spisal jo je Leopold Turšič. Začetek ob 17.15. Med odmori srečolov! Vabljeni!

† Josip Bandi

Prejšnjo nedeljo se je razvil s Prebenega izredno velik pogreb, kakor ga ta vas še ni videla. Vsi vaščani in mnogi dolinski farani in sosedje iz bližnjih vasi so tako izkazali zadnjo čast Jožefu Bandiju, ki ga je Bog poklical v 51. letu življenja. O blagem pokojniku moramo po pravici zapisati samo tako: bil je versko in narodno vzorno zaveden! Ni manjkal pri nobeni nedeljski službi božji. Tudi ob slabem vremenu je storil svojo dolžnost. Kako malo moških mrličev zasluži ob smrti v teh časih tako veliko pohvalo. Pokojni Jože jo zasluži v največji meri. Njegova smrt ni prizadela samo družine, katere poglavar je bil, prizadela je vso veliko duhovno družino, ki je njegova dolinska župnija.

Sorodniki pokojnega Bandija se tudi na tem mestu zahvaljujejo sovaščanom. In vsem številnim pogrebeem za izkazano ljubezen in sočutje ob prezgodnji smrti. Vsem dobrim ljudem in blagemu pokojniku naj bo dobri Bog bogat plačnik!

Gronchi bo obiskal Trst

Predsednik Gronchi je sprejel vabilo Zveze italijanskega tiska in tržaškega župana, naj pride na otvoritev vsedravnega kongresa italijanskega tiska, ki se bo vršil v Trstu dne 7. oktobra. Ista delegacija je povabila na otvoritev kongresa tudi predsednika vlade Segnija, ki pa povabila ni mogel sprejeti zaradi svojih obveznosti, ki ga bodo zadržale v Rimu. Obljubil pa je, da se bo kongresa udeležil pozneje med 8. in 11. oktobrom.

Duhovniške spremembe

V zavodu »Marijanišča« je prevzel mesto podravatelja g. M. Gerdol. Dosedanji podravatelj g. F. Šibenik je postal kaplan na Opčinah, ker je g. A. Kosmač to mesto pustil. G. Gerdol bo tudi skrbel za

ga ves kulturni svet občuduje in priznava njegovo genialno veličino.

MOZARTOVA PROSLAVA V SALZBURGU
Rodno mesto Salzburg je letos dostojno praznovalo Mozartovo 200-letnico rojstva. Znani salzburški festival, ki se prireja vsako leto meseca avgusta in ki vsako leto privablja najodličnejše glasbenike iz vsega sveta, je bil letos posvečen v glavnem Mozartu. Na programu je bila izvedba vrste Mozartovih del, ki smo o njih v referatu prof. Fileja slišali. Na oder so postavili n. pr. Figarovo svatbo, Beg iz Seraja, Don Giovanni, poleg številnih drugih del. Odprli so dalje v Mozartovi rojstni hiši, ki je sredi mesta, ohranjena skoraj tak, kot je bila, posebno Mozartovo razstavo, oziroma muzej. Tam je v prvem nadstropju urejena razstava: Mozart na odru. V lepih skicah so prikazane odrske scene, kakor so si jih zamislili različni režiserji ob raznih uprizoritvah

Tisti romar, ki je pošteno padel po stopnicah pod cerkvijo ponoči in v temi (K.G. 6. sept.), naj bo kar vesel, da mu ni bilo treba iskati zdravniške pomoči. Na Višarjah so mi namreč povedali, da si je nek doktor iz Celovca letos zlomil prst v čevlju, neka mlada učiteljica iz Vidma pa si je spahnila nogo: to pa pri belem dnevu, in ne na onih zloglasnih stopnicah!

Tri nove župnije v Benečiji

Z dekretom predsednika republike so povzdignili v Nadiški dolini tri kaplanije v župnije. Imenovani so bili tudi župniki za te nove župnije, ki so že zavzeli svoja službena mesta. Mesto župnika v Lesah pri Hlodiču je prevzel č. g. Giovanni Nims, v Topolovem č. g. Mario Černet, v Sv. Stoblanku pri Dreki pa č. g. Mario Lavrenčič.

dušni blagor slovenskih vernikov v župniji sv. Vincenca v Trstu, kar je do sedaj opravljal g. L. Zupančič.

Službo kaplana na Katinari bo prevzel g. B. Miklavc, ki je bil do sedaj v Bazovici. V Bazovico pa pride za kaplana g. Kuncič.

Tržaško semenišče

Otvoritev novega šolskega leta bo 7. oktobra. Z letošnjim letom prevzamejo vodstvo semenišča novi predstojniki in sicer bo kot prorektor g. L. Cattaruzza, višerektor g. T. Bosso; za spirituala bo še naprej kan. G. Dagri, kateremu bo pomagal g. F. Tanaseo. Ekonom pa je kan. Al. Salvadori. V semenišču bo celotna gimnazija in bogoslovje. Bogoslovce bo pet.

Rojan

Preteklo nedeljo smo imeli prirčno slovesnost v cerkvi. Gospod novomašnik Pavel Uršič je imel slovesno ponovitev nove mase. Dogodek je razgalil župnijo. V cerkvi je bilo zelo veliko ljudi. Pevci so malečdaj tako navdušeno peli kot v nedeljo. Ker novomašnik poje lepo, niso hoteli za njim zaostajati.

Razveseljivo je, da taki prazniki, ki proslavljajo idealni poklic mladega človeka, razvnamejo ljudi. Čutijo, da gre tu za življenje, ki bo posvečeno samo Bogu in ljudem, da gre za nekaj velikega. Novomašniku je govoril ravnatelj Marijanišča g. Jože Jarnik. Pridružujemo se njegovi želji, naj bi novomašno slavlje vzbudilo kak nov duhovniški poklic med našimi dijaki.

OBVESTILA

ODOBRENA PODPORA DEPORTIRAN-CEM IZ AUSCHWITZA. Glavno tajništvo mednarodnega odbora bivših deportirancev v Auschwitzu je sporočilo, da je po dolgih pogajanjih končno uspelo prepričati ravnatelje velike nemške industrijske družbe I. G. Farben, ki je med vojno izkoriščalo milijone političnih deportirancev v Auschwitzu, da so redkim preostlim in družinam preminulih nakazali podporo v znesku 30 milijonov mark.

Imenovani odbor je poveril to zadevo svojemu zaupniku, odvetniku Henryju Ormonu, Schillerstrasse 15, Frankfurt, Main (Zapadna Nemčija). Vsi tisti, ki so bili deportirani v taborišču Auschwitz, Buna-

monowitz, Heydebreck in Furstengrube, ali ki so v teh taboriščih izgubili svoje drage, se lahko obrnejo na omenjenega nemškega odvetnika za podporo. Če bo njihova prošnja uslišana, bodo odvetniku izplačali določeno odškodnino, v nasprotnem slučaju pa ne bo od njih zahteval nobenega povračila stroškov.

Znano je, da so do danes nemška vlada in nemške industrije nasprotovale kakršnemukoli povračilu škode deportirancem in njihovim svojem in je to prvi konkretni rezultat odborov bivših deportirancev, ki so ga po dolgih pogajanjih dosegli.

OB ZACETKU MESECA V GORICI:

V petek 5. oktobra ob 6h v stolnici začetek tridnevne za semenišk dan, sv. maša pred Izpostavljanim in govor. Ob 7h sv. maša pri Sv. Ignaciju pred izpostavljanim Najsvetejšim. Ob 8h zvečer ura molitve za duhovnike pri Sv. Antonu.

V soboto 6. oktobra pri sv. maši ob 6h pobožnost prvih sobot in govor.

V nedeljo 7. oktobra ob 6h zaključek tridnevne v stolnici.

TRETJEREDNIKOM. Vodstvo Tretjega

reda sporoča, da bo na čast sv. Frančišku As. tridnevica dne 2.-3. in 4. oktobra ob peti uri popoldne pri Sv. Ivanu.

VOJNA ŠKODA. Finančna intendantsca iz Gorice sporoča, da ni bilo mogoče doslej rešiti 612 prošenj za vojno škodo, ker niso bile vse listine v redu ali pa so manjkale. Intendantsca je na to že opozorila vse zainteresirane, a do danes, to je po poldrugem letu od prvega opozorila, ni še dobila zahtevanih listin, zato bo v teh dneh poslala vsem ponovno opozorilo.

V interesu teh vojnih oškodovancev opozarjamo, naj vsi, ki bi dobili opomin, v teku 30 dni izpolnijo zahtevane pogoje za dokončno ureditev in rešitev prošenj za vojno škodo. V nasprotnem slučaju bodo prošnje po preteku tega roka spravili v arhiv in pokrili jih bo prah pozabe.

S PRVO NEDELJO V OKTOBRU bo spet odprta knjižnica SKPD na Placuti. Urnik ostane isti in sicer od 10. do 11. predpoldne. Ponovno opozarjamo vse tiste, ki knjig še niso vrnili, da jih čimprej vrnejo. Zalostno je, da je med našim izobraženim ljudstvom toliko malomarnosti in brezbrzičnosti. V novem poslovnem letu bodo knjige na razpolago vsem, zlasti še dijekom. Opozarjamo na točnost pri vrnitvi. Mnogo knjig se je izgubilo prav vsled nemarnosti naših bralcev.

NOVO SOLSKO LETO. Na Nižji srednji šoli (nižja gimnazija) in na Strokovni šoli se novo šolsko leto prične 3. oktobra s sv. mašo ob 10. uri v stolnici.

Dijaki naj se zberejo tega dne ob 9. uri vsak na svoji šoli, da jim profesorji dajo potrebna navodila za naslednje dni.

Na liceju in učiteljsku pa se šolsko leto prične 15. oktobra s sv. mašo ob 10. uri v stolnici.

Dijaki teh dveh šol naj se tega dne zberejo ob 9.30 uri vsak na svoji šoli.

DAROVI ZA DOBER TISK: N. N. 1.200

lir. Bog povrni!

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registraem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik* Tiska tiskarna Budin v Gorici

Mozartovih del. Nekatero so res genialno in so ob uprizoritvi gotovo veliko pripomogle, da so gledalci še globlje doživljali veličino Mozartove glasbe.

V drugem nadstropju je Mozartov muzej. Zbrali so, kar se je ohranilo Mozartove zapuščine, njegovih rokopisov, prvotiskov njegovih del, slik in podobnega. V tretjem najde obiskovalec stanovanje Mozartovih, kakor je bilo pred 200 leti, s kuhinjo, spalno sobo, kjer je Wolfgang bil rojen, z različnimi spomini na Mozartovo mladost in družinsko življenje. Obiskovalcev je vedno veliko.

V mestni galeriji pa je razstava »Salzburg ob Mozartovih časih«. Prikazuje nam Mozartovo rojstno mesto, kot je bilo takrat, ko je tam bival še ta veliki njegov sin. Salzburžani imajo tudi namen, ustanoviti stalen Mozartov muzej, ki naj bo vsem potomcem vedno odprta knjiga o časih in delu tega velikega glasbenega genija. Ker dohodki ob teh letošnjih proslavah niso majhni, bodo v tem gotovo uspeli.